

Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025 г.

Междинни резултати от ЕТАП I от
Семинар, 24 юли 2012 г., София

Основни принципи на планиране на националното пространство

Междинни резултати от ЕТАП I от разработването на “Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025 г.”

Семинар, 24 юли 2012 г., София

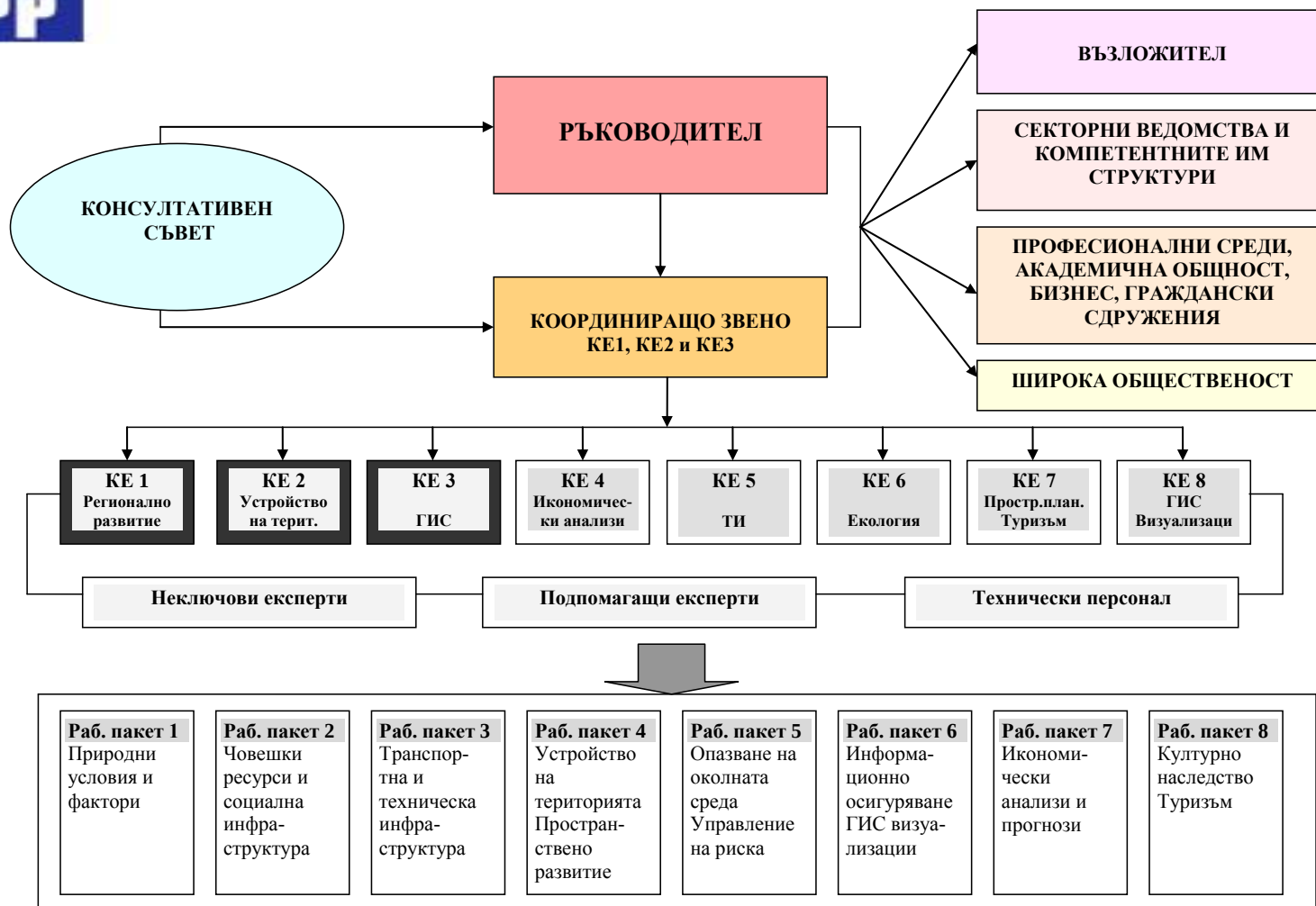

■ ОСНОВАНИЕ

- Договор № РД-02-29-113/29.05.2012 г. между МРРБ, ГД „Програмиране на регионалното развитие“ и НЦТР ЕАД.
- Част от проект „Програмиране на регионалното развитие за периода 2014-2020 г.”
- Финансиран от Операция 5.1: Програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол, Приоритетна ос 5 „Техническа помощ” на ОПРР 2007-2013 г.

Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025 г.
Възложител МРРБ, ГД “Програмиране на регионалното развитие”,
Договор № РД-02-29-113/29.05.2012 г.
Проектът се финансира от ЕФРР и от държавния бюджет на Република България

■ ЕТАПИ И СРОКОВЕ

- **Етап 1:** Анализ на състоянието на националната територия и протичащите процеси, прогнози и методология – 29.05.2012 – 29.07.2012
- **Етап 2:** Разработване на хипотези. Прогнози за възможното развитие и устройство на националната територия. Варианти и алтернативи. Сравнение и оценка на вариантите. Избор на вариант – 29.06.2012 – 29.09.2012
- **Етап 3:** Стратегия за пространствено развитие на основата на възприетия модел – 29.08.2012 – 29.10.2012
- **Етап 4:** Съгласуване и приемане на НКПР – 22.10.2012 – 29.11.2012

■ ОСНОВНА ЦЕЛ

- Националната устройствена политика „....гарантира опазването на територията на страната като национално богатство....“ (чл. 1 на ЗУТ)
- „Пространствено координиране на процесите, протичащи в националната територия чрез създаване на пространствено-устройствена основа и регулатор за осъществяване не само на регионалното, но и на отделните социално-икономически секторни планирания на национално ниво в контекста на общоевропейското пространствено развитие за постигане на комплексно, интегрирано планиране“.

■ СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

- Интегриране на пространственото планиране с регионалното и секторните планирания, териториално координиране на секторни политики, стратегии, планове и програми;
- Формулиране на насоки и принципи за реализиране на политиката за пространствено планиране;
- Дефиниране на инструментариума за координация между йерархичните нива на пространствено планиране;
- Дефиниране на територии със специфични характеристики чрез подходяща методология и система от индикатори;

■ СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

- Стимулиране на полицентричното развитие на мрежата от градове, подобряване на връзките между централните и периферните райони, между градовете и селските райони;
- Определяне на функционални зони на територията (защитени, производствени, транспортни, туристически), с важно национално и регионално значение, изискващи специфична политика за развитие;
- Координация на териториално ниво на интервенциите от ОПРР 2014-2020 и останалите оперативни програми;
- Създаване на ГИС база данни за целите на разработването, прилагането и поддържането на НКПР.

■ **НАЙ-ВАЖНИТЕ ЗАДАЧИ**

- Актуализиране и систематизиране на информацията
- Анализ на състоянието, факторите и процесите
- Прецизиране на териториалната типология
- Поставяне основите на методологията за пространствено планиране от нов тип
- Определяне елементите на пространствената структура – територии, зони, центрове, връзки
- Въз основа на приета визия, стратегия и алтернативни сценарии - пространствен модел
- Насоки за секторните политики и оперативни програми

■ ПРИНЦИПИ

- Интегрирано планиране
 - Координира социално-икономическото, регионалното и екологичното планиране, обвързва устройството на територията и балансира разпределението и използването на потенциала на ресурсите.
 - Насочва секторните политики за хоризонтална и вертикална интеграция на общностно, национално и регионално равнище
- Научен подход за аргументиране на предложенията
 - мащаби на проучването, обхват на проблематиката, глобални промени, обем от информация, познаване на световната практика.
- Приоритетно защитените публични интереси - баланс

■ ПРИНЦИПИ

- Публичност, прозрачност, партньорство и гражданско участие в процеса на вземане на решения
- Приемственост, съгласуваност и непрекъснатост на плановия процес
 - Обвързаност с цели и приоритети на общностни и национални документи
- Интердисциплинарност, трансдисциплинарност и синергия - икономическа, социална и екологична устойчивост в средносрочен и дългосрочен план
- Концентрация - тематична, финансова, географска, ресурсна и времева

■ ФАКТОРИТЕ

- Геополитически – външна граница на ЕС, отдалеченост от центъра на ЕС, нереализирани транспортни предимства;
- Икономически – глобализацията с новите си мащаби и икономическите, културните и политическите измерения, отдалеченост от финансови, иновационни и бизнес мрежи;
- Социални – намаляване и застаряването на населението, на капацитета за реализиране на стратегиите, плановете и програмите, необходимост от спасителен пакет социални услуги;

■ ФАКТОРИТЕ

- Екологични – глобални промени в климата и увеличаване на риска – наводненията и засушаванията, екстремните температури, бурите и обилните валежи, ерозията и абразията, свлачищата и пожарите. Неотстранените нарушения от човешката дейност; Замърсените и запечатани плодородни почви.
- Урбанистични – засилваща се поляризация – център – периферия; Прекъснати връзки по осите на развитие; Доминиране на София в националното пространство. Екстензивно развитие на големите градове.
- Естетически – загриженост за природните и културни ландшафти с изключителна природна красота.

■ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА

- Демографският проблем, с множество измерения и въздействия; Обезлюдяването на територии и зони.
- Отдалечеността от трансевропейските мрежи, оси и центрове на съвременни технологии, иновации и знания; Затвореност на националното пространство;
- Глобалните промени и увеличаването на риска от природни явления и бедствия;
- Неразкритите и недооценени природни и културни ценности – стимулатори на растежа;
- Превръщане недостатъците в предимства – в основата на концепцията

■ ПРАКТИКАТА В ЕС – Полша, 2010

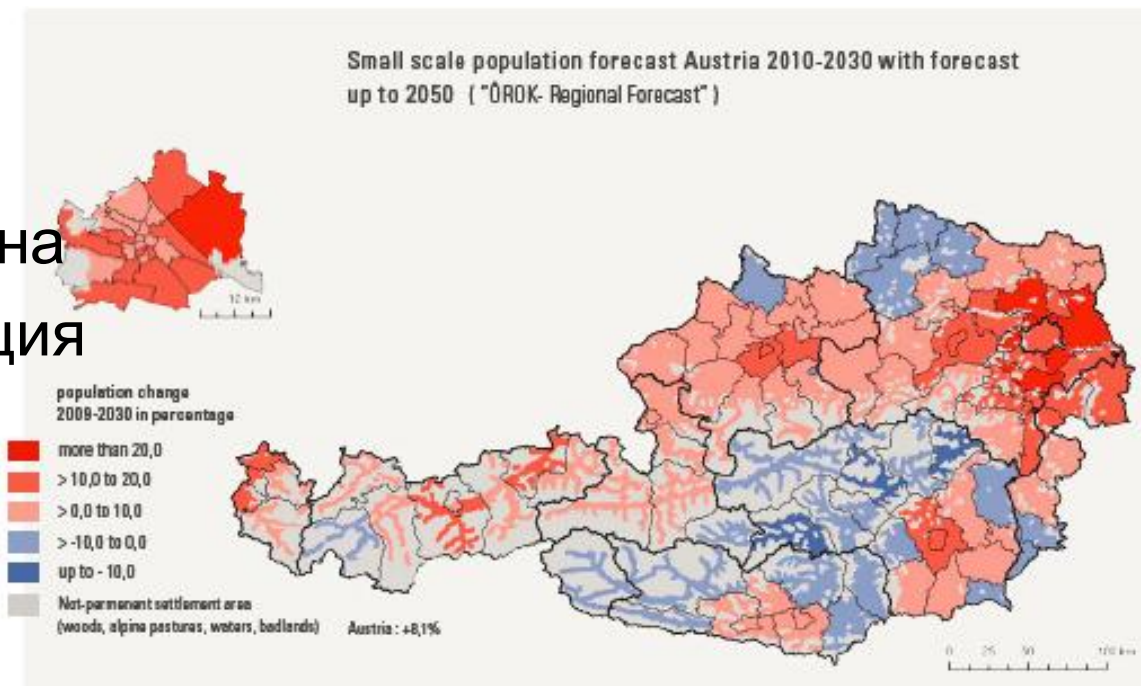
- Водещ документ за регионалното и секторните планирания
- Ново мислене – коопериране на ведомствата

■ ПРАКТИКАТА В ЕС – Австрия, 2011

- Средносрочен стратегически документ, заложили цели за 2030 и 2050 г.
- Институционализирана (Австрийска конференция за пространствено планиране)
- Актуализиране на 10 години

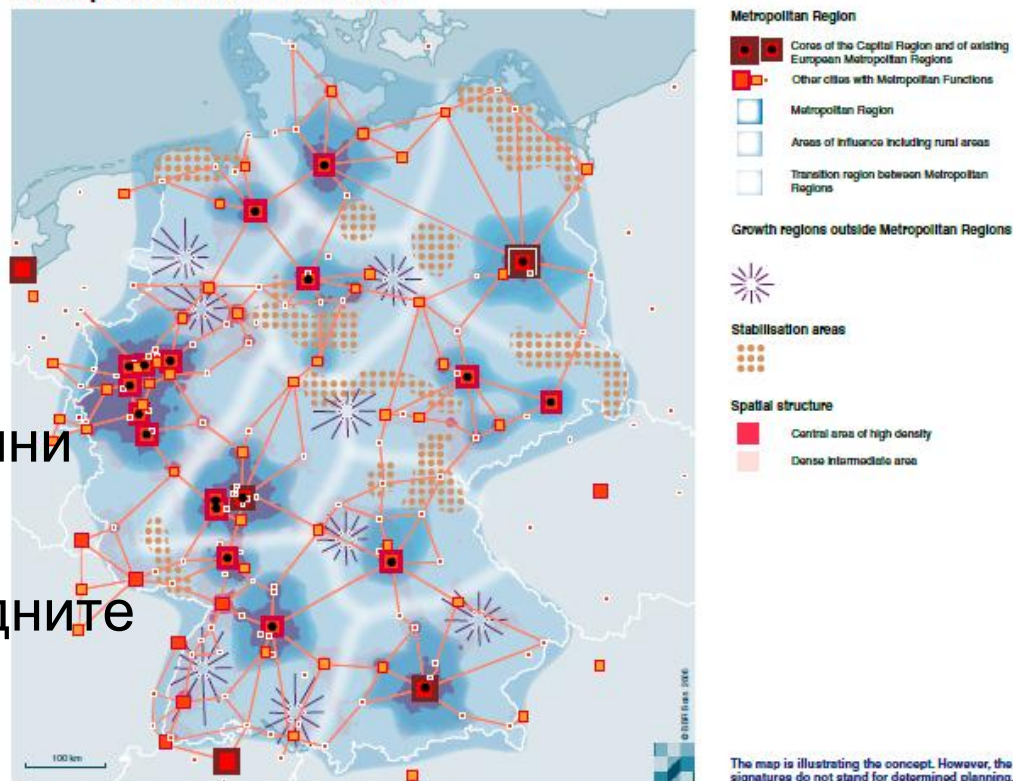
- Единен документ за пространствено и регионално развитие
- Приложение и контрол
- 3 години период за въвеждане принципите на NSS в останалите документи

■ ПРАКТИКАТА В ЕС – Германия, 2006

- Концептуален характер
- Селективен, а не системен подход
- Фокусиране
 - Растеж и иновации
 - Осигуряване на социални услуги
 - съхраняване на природните ресурси и ландшафти

Concept: Growth and Innovation

■ ПРАКТИКАТА В ЕС – Унгария, 2005

- Регионална политика, интегрирана

в пространствената

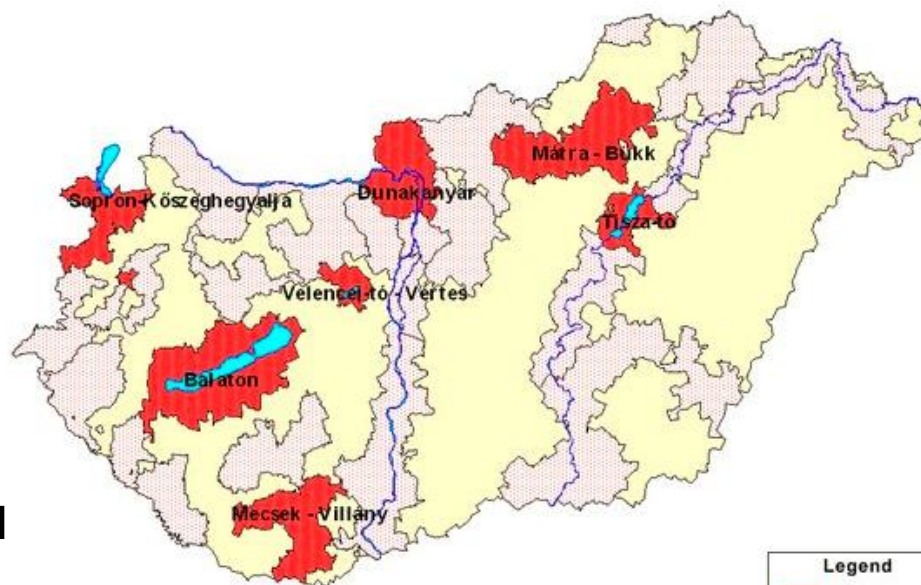
- Всеобхватна –

не постига успех

първите 7-10 г.

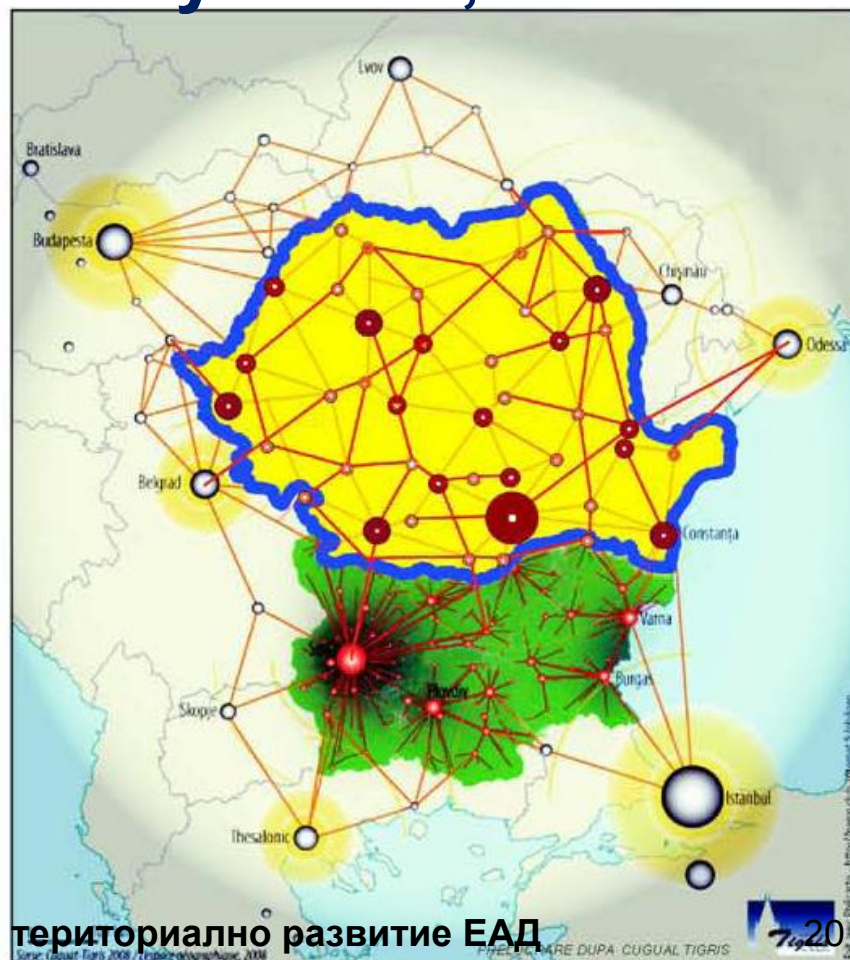
- Специално внимание
на територии и зони
с туристически потенциал

Resort areas in Hungary, 2004

■ ПРАКТИКАТА В ЕС – Румъния, 2008

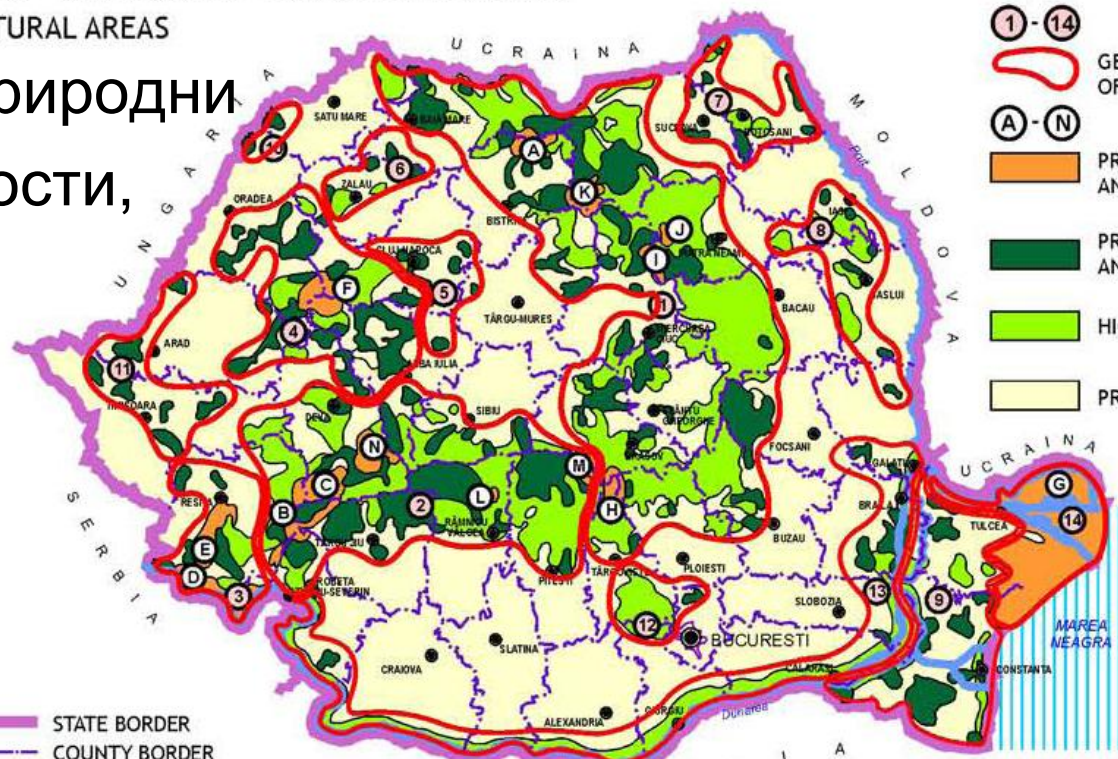
- От 9 стратегически цели 2 посветени на връзките с осите и центровете на развитие в ЕС

■ ПРАКТИКАТА В ЕС - Румъния

- Аналогични проблеми, предизвикателства и цели
- Приоритет
опазването на природни
и културни ценности,
по подобие на
другите страни

SPNT SECTION III PROTECTED AREAS
NATURAL AREAS

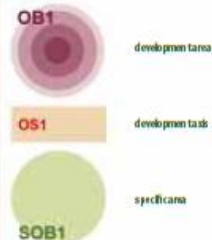
■ ПРАКТИКАТА В ЕС - Словения, 2005

- Зони за развитие
- Оси за развитие
- Специфични територии
 1. Стойностни ландшафти
 2. С потенциал за туризъм
 3. Свързващи със съседните страни
 4. Засегнати от добив на ресурси
 5. С реструктурираща се индустрията
 6. Обезлюдяващи се
- Срок на изготвяне – 2 години

RELATION AMONG DEVELOPMENT AREAS, DEVELOPMENT AXES AND SPECIFIC AREAS

RELATION AMONG DEVELOPMENT AREAS, DEVELOPMENT AXES AND SPECIFIC AREAS

Note:
The development areas are marked as circles, the development axes as lines, and the specific areas as rectangles according to the district level. The data is provided by the State on a paved municipality (by municipality empowered with enlarged competences of State administrative).

The marking of development areas, development axes as specific areas or regions is to their main chapter 3.4.4.

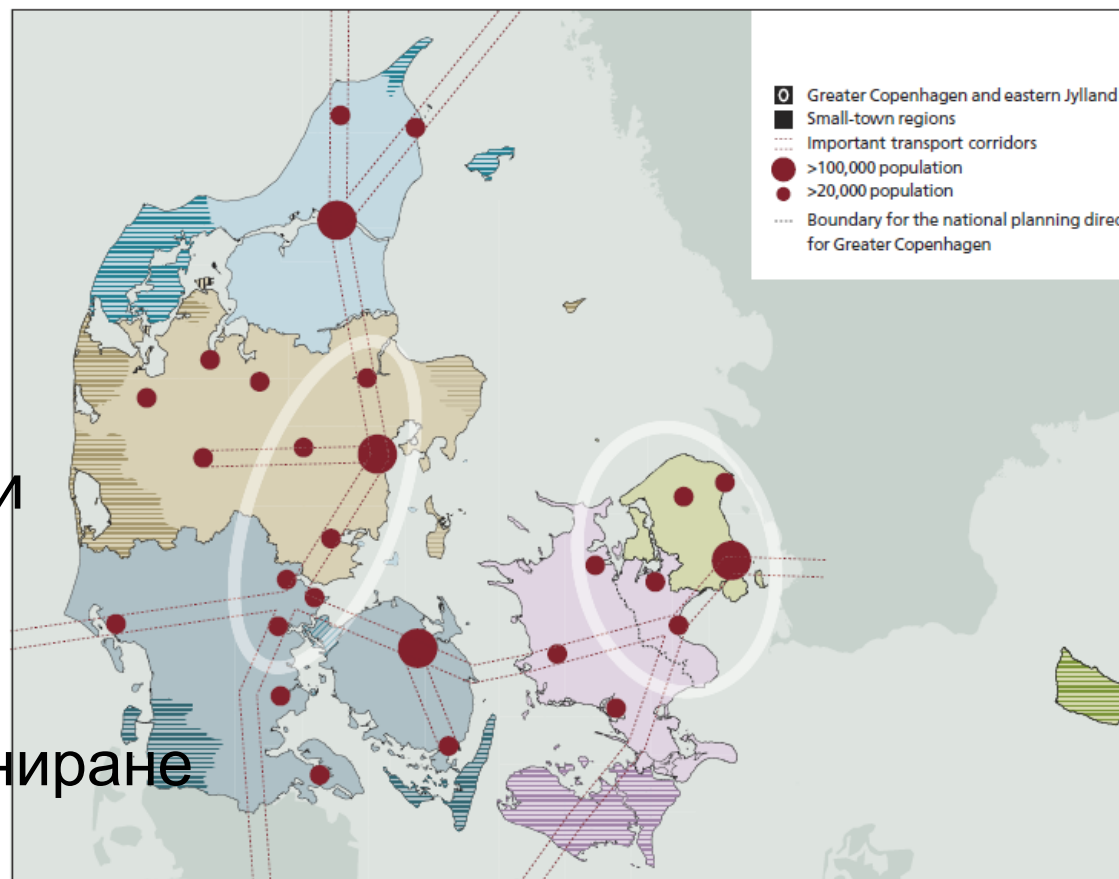
main European highway
existing state
main water course/water area - existing state

PÚR ČR 2006
ÚÚR BRNO 04/2006

■ ПРАКТИКАТА В ЕС - Дания, 2006

- Реформа 2007 –
от 271 на 98 общини
- Нови отговорности –
превръщане
на ОПР и РПР
в действащи документи
- Обвързване със
следващите нива на
пространственото планиране

■ ИЗВОДИТЕ

- Селективен, а не системен подход
- Строго концептуален характер
- Ясна законова регламентация и институционализация
- Интегрират и координират регионалната и секторните политики и ги обвързват с пространственото планиране
- Предхождат се от научно изследване и завършват с продължителни публични консултации
- Мониторинг и контрол по прилагането
- Променят отговорностите и културата на планиране

■ ВМЕСТО ЗАКЛЮЧЕНИЕ

- Каква концепция ни трябва – С модерна и ясна визия
- Базирана на принципите на интегрираното и координирано планиране и управление
- Институционализирана
- Адаптивна - периодически актуализирана и управлявана с ГИС
- С ясни пространствени ограничители и стимулатори за социално-икономическо развитие
- *Националното пространство е нашето наследство за бъдещето!*

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

За контакти:

НЦТР ЕАД,

ул. „Алабин“ №16-20, 5 ет

Тел. 029800308

Факс 029800312

Email office@ncrdhp.bg

